Euroopan parlamentti
2024-2029

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

2025/2035(INI)

30.4.2025

MIETINTÖLUONNOS

EU:n politiikkatoimien merkityksestä urheilun eurooppalaisen mallin suunnittelussa
(2025/2035(INI))

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

Esittelijä: Bogdan Andrzej Zdrojewski

PR_INI

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS 3

PERUSTELUT 9

LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA.....12

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

EU:n politiikkatoimien merkityksestä urheilun eurooppalaisen mallin suunnittelussa (2025/2035(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 6 artiklan ja 165 artiklan, joissa määritetään unionin toimivalta ja toiminta urheilun alalla ja erityisesti todetaan, että unioni myötävaikuttaa Euroopan urheilun edistämiseen ottaen huomioon sen erityispiirteet, vapaaehtoisuuteen perustuvat rakenteet sekä yhteiskunnallisen ja kasvatuksellisen tehtävän,

– ottaa huomioon unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelman Erasmus+ perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1288/2013 kumoamisesta 20. toukokuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/817[1] ja erityisesti sen urheilua käsittelevän IV luvun,

– ottaa huomioon 11. heinäkuuta 2007 annetun komission tiedonannon ”Urheilun valkoinen kirja” (COM(2007)0391),

– ottaa huomioon 18. tammikuuta 2011 annetun komission tiedonannon ”Urheilun eurooppalaisen ulottuvuuden kehittäminen” (COM(2011)0012),

– ottaa huomioon 2. helmikuuta 2012 antamansa päätöslauselman urheilun eurooppalaisesta ulottuvuudesta[2],

– ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2013 antamansa päätöslauselman sopupeleistä ja lahjonnasta urheilussa[3],

– ottaa huomioon 2. helmikuuta 2017 antamansa päätöslauselman yhtenäistetystä lähestymistavasta urheilupolitiikkaan: hyvä hallinto, saavutettavuus ja rehellisyys[4],

– ottaa huomioon 19. toukokuuta 2021 antamansa päätöslauselman urheilutapahtumien järjestäjien haasteista digitaalisessa ympäristössä[5]

– ottaa huomioon 23. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman EU:n urheilupolitiikasta: arviointi ja mahdolliset etenemistavat[6],

– ottaa huomioon tutkimuksen aiheesta ”EU sports policy: assessment and possible way forward”, jonka Euroopan parlamentin sisäasioiden pääosasto julkaisi kesäkuussa 2001[7],

[1] EUVL L 189, 28.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/817/oj.
[2] EUVL C 239 E, 20.8.2013, s. 46.
[3] EUVL C 36, 29.1.2016, s. 137.
[4] EUVL C 252, 18.7.2018, s. 2.
[5] Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2021)0236.
[6] EUVL C 224, 8.6.2022, s. 2.
[7] Tutkimus kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan pyynnöstä, 2001.

– ottaa huomioon vuonna 2022 julkaistun komission tutkimuksen ”Study on the European Sport Model”[8],

– ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselman Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelmasta (1. heinäkuuta 2024 – 31. joulukuuta 2027)[9],

– ottaa huomioon 14. helmikuuta 2024 annetun komission kertomuksen Euroopan unionin urheilualan työsuunnitelman 2021–2024 täytäntöönpanosta, (COM(2024)0073),

– ottaa huomioon kesäkuussa 2021 julkaisemansa tutkimuksen ”EU sports policy: assessment and possible ways forward[10],

– ottaa huomioon 18. syyskuuta 2014 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen urheilukilpailujen manipuloinnista (Macolinin sopimus),

– ottaa huomioon Euroopan neuvoston vuonna 2022 tarkistetun eurooppalaisen urheilun peruskirjan[11],

– ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikaiset urheilua koskevat tuomiot, mukaan lukien asiat *International Skating Union* v. *komissio*[12], *Royal Antwerp Football Club*[13], *European Superleague Company*[14] ja *Lassana Diarra ja FIFPRO* v. *FIFA ja URBSFA* (C-650/22),

– ottaa huomioon neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 12 joulukuuta 2021 antaman päätöslauselman urheilun eurooppalaisen mallin keskeisistä piirteistä[15],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan mietinnön (A10-0000/2025),

A. ottaa huomioon, että urheilu on eurooppalainen julkishyödyke, jonka arvo eurooppalaisena voimavarana kasvaa koko ajan sosiaalisesti, taloudellisesti, poliittisesti ja kulttuurisesti;

B. toteaa, että urheilulla ja liikunnalla on tärkeä rooli ihmisten elämässä, sillä ne luovat yhteenkuuluvuutta yhteisöissä ja ihmisten keskuudessa sekä edistävät terveyttä ja hyvinvointia;

C. ottaa huomioon, että urheilu edistää kotoutumista, erityisesti sellaisten ihmisten osalta, joilla on muita vähemmän mahdollisuuksia;

---

[8] Euroopan komission koulutuksen, nuorisoasioiden, urheilun ja kulttuurin pääosasto, 2022.
[9] ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3527/oj.
[10] Mittag ja R. Naul (2021), EU sports policy: assessment and possible ways forward, Euroopan parlamentti, tutkimus kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalle – rakenne- ja koheesiopolitiikkayksikkö, Bryssel.
[11] Tarkistettu eurooppalainen urheilun peruskirja, 2022.
[12] ECLI:EU:C:2023:1012.
[13] ECLI:EU:C:2023:1010.
[14] ECLI:EU:C:2023:1011.
[15] EUVL C 501, 13.12.2021, s. 1.

D. ottaa huomioon, että urheilulla on keskeinen asema demokratian, kunnioituksen, solidaarisuuden, monimuotoisuuden ja tasa-arvon kaltaisten EU:n arvojen edistämisessä;

E. ottaa huomioon, että urheilun eurooppalainen malli perustuu erityisesti yhteisvastuun, kestävyyden, rehellisyyden, osallistavuuden, avoimen kilpailun ja urheilullisten ansioiden periaatteisiin;

F. ottaa huomioon, että urheilun eurooppalainen malli kattaa sekä huippu-urheilun että ruohonjuuritason urheilun;

G. ottaa huomioon, että urheilun eurooppalaiseen malliin kuuluu naisten urheilun kehittäminen ja sukupuolten tasa-arvon edistäminen urheilussa;

H. toteaa, että ruohonjuuritason urheilun parissa toimivien vapaaehtoistyöntekijöiden määrä on vähentynyt huolestuttavasti;

I. toteaa, että Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikaiset tuomiot tarjoavat tilaisuuden vahvistaa EU:n politiikkatoimilla urheilun eurooppalaista mallia entisestään;

J. katsoo, että urheilumaailmassa on lukuisia haasteita, kuten hallintoon, korruptioon, sopupeleihin, dopingiin, piratismiin ja syrjintään liittyvät ongelmat;

K. ottaa huomioon, että ulkomaiset investoinnit ja omistukset ovat kasvussa samoin kuin pelkkään voitontavoitteluun perustuvista viihteen malleista aiheutuvat uhat ja ammattiurheilun kilpailutasapainoon kohdistuvat riskit;

Urheilun eurooppalainen malli: yhteiskunnan palveleminen ja osallisuuden edistäminen

1. toteaa jälleen puolustavansa horjumattomasti urheilun eurooppalaista mallia, jossa urheilu palvelee yhteiskunnallisia tavoitteita;

2. panee merkille tarpeen suojella urheilun eurooppalaista mallia ja varmistaa urheilun jatkuva kestävä kehitys ruohonjuuritasolta ammattitasolle sekä alueellisella, kansallisella ja Euroopan tasolla;

3. korostaa tarvetta kehittää edelleen urheilun eurooppalaista mallia kansalaisten etujen, EU:n arvojen ja poliittisten painopisteiden, kuten tasa-arvon, monimuotoisuuden, osallisuuden, terveyden ja hyvinvoinnin, Euroopan sosiaalisen mallin ja EU:n kilpailukykyyn liittyvien näkökohtien mukaisesti;

4. kehottaa kaikkia sidosryhmiä tehostamaan toimiaan turvallisen, osallistavan ja tasapuolisen urheilun edistämiseksi ja keskittymään erityisesti sukupuolten tasa-arvon edistämiseen, kaikenlaisen väkivallan ja häirinnän torjumiseen sekä urheiluinfrastruktuurin saavutettavuuden parantamiseen;

5. korostaa liikunnan keskeistä roolia lasten ja nuorten kannalta ja painottaa sen välittömiä ja pitkäaikaisia hyötyjä fyysiselle terveydelle ja mielenterveydelle sekä sen merkitystä nuorten sosiaalisten taitojen ja elämäntaitojen kehittymisessä;

6. korostaa vapaaehtoisten ratkaisevaa roolia urheilussa ja pyytää komissiota laatimaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa suosituksia vapaaehtoistoiminnasta urheilussa;

Urheilun eurooppalainen malli: EU:n arvojen ja yhteisvastuun palveleminen

7. korostaa yhteisvastuun periaatteen perustavanlaatuista merkitystä sen varmistamisessa, että urheilu palvelee kaikkien etuja eikä hyödytä vain muutamia, ja toistaa, että ammattiurheilun ja ruohonjuuritason urheilun välistä yhteyttä on vahvistettava tehostamalla yhteisvastuumekanismeja;

8. kehottaa komissiota esittämään tutkimuksen, jossa kartoitetaan nykyisiä taloudellisia yhteisvastuumekanismeja ja uudelleenjakojärjestelmiä, jotka kattavat eri urheilulajit ja tasot EU:ssa, sekä suosituksia niiden kehittämiseksi edelleen;

9. kehottaa tässä yhteydessä komissiota tukemaan urheilun hallintoelinten oikeusvarmuutta ja tutkimaan tarvetta uudelleenjakomekanismeille suurten ja pienten sarjojen tai kilpailujen ja eri lajien välillä, myös nuorisourheilussa;

10. korostaa tarvetta lisätä edelleen urheilun rahoitusta, erityisesti uudesta Erasmus+ -ohjelmasta vuosiksi 2028–2034, ja tukea edelleen muiden ohjelmien ja rahastojen välistä synergiaa;

11. panee merkille Erasmus+ -ohjelman keskeisen roolin ruohonjuuritason urheilujärjestöjen rahoittamisessa ja ohjelman myönteisen vaikutuksen kansalaisiin ja yhteiskuntaan;

12. katsoo, että rahoituksen kestävyyttä koskevat säännöt ovat olennaisen tärkeitä urheilussa, ja korostaa tarvetta panna nämä toimenpiteet tehokkaasti täytäntöön ja saattaa ne ajan tasalle, mukaan lukien ammattijalkapalloilijoiden palkkojen asianmukainen valvonta;

13. kehottaa jäsenvaltioita vaatimaan edelleen, että suurten urheilutapahtumien isäntämaat ja järjestäjät vaalivat urheilun eurooppalaisen mallin arvoja, kuten ihmisoikeuksia ja kestävyyttä;

14. panee merkille ulkomaisten investointien ja omistusten lisääntymisen eurooppalaisessa urheilussa ja kehottaa komissiota turvaamaan eurooppalaisen urheilun taloudellisen integriteetin ja kilpailun tasapainon;

15. panee merkille järjestäytyneestä rikollisuudesta ja talousrikollisuudesta aiheutuvat riskit urheilulle ja katsoo, että eurooppalaiseen urheiluun tehtäviä investointeja ja eurooppalaiseen urheiluun liittyviä omistuksia on valvottava erittäin huolellisesti muun muassa saattamalla ammattiurheilu EU:n rahanpesun torjuntakehyksen piiriin;

16. korostaa tarvetta puuttua EU:n tasolla kasvavaan doping-ongelmaan kaikilla urheilun tasoilla, mukaan lukien suurten joukkojen liikuntatoiminta, virkistystoiminta ja koulu-urheilu;

Urheilun eurooppalainen malli: kollektiivisen hallintotavan, urheilijoiden oikeuksien ja kannattajien kuulluksi tulemisen edistäminen

17. toteaa, että urheilun riippumattomuus edellyttää hyvää hallintotapaa, ja kehottaa kansainvälisiä, eurooppalaisia ja kansallisia urheilujärjestöjä sekä sidosryhmiä edustavia järjestöjä panemaan täytäntöön korkeimmat hallintoa ja avoimuutta koskevat normit;

18. pitää myönteisinä hallintoelinten kollektiivista hallintotapaa koskevia toimia ja kannustaa toteuttamaan lisätoimia, joilla vahvistetaan sidosryhmien edustusta päätöksenteossa, ja panostamaan erityisesti urheilijoiden ja kannattajien osallistumisen varmistamiseen;

19. kehottaa urheilun hallintoelimiä toteuttamaan lisää tasa-arvoa, monimuotoisuutta ja osallisuutta edistäviä toimia ja puuttumaan erityisesti naisten edelleen vähäiseen määrään johtopaikoilla;

20. korostaa, että edustavuutta koskevat vaatimukset ja tarkastukset ovat edellytys sille, että sidosryhmäorganisaatiot voivat osallistua hallintoprosesseihin;

21. kehottaa komissiota edistämään sosiaalisen vuoropuhelun käyttöä urheilun alalla keskeisenä päätöksentekoprosessina hyvän hallintotavan periaatteiden mukaisesti ja parantamaan sen edustavuutta ja mahdollisuuksia osallistua siihen;

22. ehdottaa, että komissio kuulee asiaankuuluvia sidosryhmiä ammattiurheilua käsittelevän EU:n alakohtaisen työmarkkinaosapuolten neuvottelukomitean perustamisesta;

23. kehottaa EU:n toimielimiä suojelemaan ja edistämään urheilijoiden perusoikeuksia, myös sosiaalisia oikeuksia, kuten yhdistymisvapautta, keskitettyä sopimista, syrjimättömyyttä, kunnollisia työoloja sekä työterveyttä ja -turvallisuutta koskevia periaatteita;

Urheilun eurooppalainen malli: miten EU:n politiikkatoimilla voidaan vahvistaa ja suojella

24. kehottaa komissiota esittämään jäsenvaltioiden ja EU:n toimielinten vahvaa poliittista tahtoa noudattaen urheilupolitiikkaa koskevan pitkän aikavälin strategian, jossa keskitytään urheilun eurooppalaisen mallin keskeisiin piirteisiin, ja ehdottamaan konkreettisia toimia tässä yhteydessä;

25. kehottaa komissiota täyttämään tehtävänsä perussopimusten valvojana yhdellä unionin tärkeimmistä sosiaali- ja talousaloista seuraamalla aktiivisesti urheilun eurooppalaiseen malliin kohdistuvia uhkia, kuten koko urheiluekosysteemin vaarantavia uusia sarjoja ja kilpailuja, ja puuttumalla niihin;

26. vahvistaa urheilualan olevan luonteeltaan erityinen mutta edellyttää silti EU:n oikeuden noudattamista ja toteaa, että urheilun eurooppalaista mallia ei voida soveltaa samalla tavalla kaikkiin eri urheilulajeihin;

27. kehottaa komissiota antamaan selkeät suuntaviivat EU:n lainsäädännön, myös kilpailulainsäädännön, soveltamisesta urheilualaan ja ottamaan tässä yhteydessä huomioon myös Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikaiset tuomiot;

°

° °

28. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Urheilu on erottamaton osa eurooppalaisten elämää. Niin kannattajina, urheilijoina, vapaaehtoisina kuin osallistujinakin ihmisillä eri puolilla Eurooppaa on yhteinen kiinnostus urheiluun, ja poliittisina päättäjinä haluamme yhdessä muokata urheilun roolia yhteiskunnassa. Urheilu on muutakin kuin viihdettä, sillä se on osa yhteiskuntarakennettamme. Se auttaa lisäämään yhteisöllisyyttä, edistää terveellisiä elämäntapoja ja opettaa meille välttämättömiä elämäntaitoja kaikissa ikäryhmissä. Sillä tuetaan myös muita heikommassa asemassa olevien henkilöiden, erityisesti vammaisten henkilöiden, tasa-arvoa ja integroitumista.

Lisäksi urheilu on kasvava talouden ala, jonka osuus EU:n BKT:stä on 2,12 prosenttia ja joka tarjoaa työpaikkoja lähes kuudelle miljoonalle ihmiselle. Eurooppalainen urheilu on huomattava voimavara maailmannäyttämöllä, mutta sillä on suuri merkitys myös EU:n sisällä, sillä se edistää EU:n jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä.

Urheilulla on keskeinen rooli eurooppalaisessa yhteiskunnassa, minkä vuoksi on tarkasteltava huolellisesti, miten se on organisoitu, miten se toimii ja miten sitä hallinnoidaan ja kehitetään. Tästä syystä EU:lla on urheilun eurooppalaisen mallin avulla oma lähestymistapa urheiluun. Tämä malli perustuu reiluuden, avoimen kilpailun, urheilullisten ansioiden ja yhteisvastuun periaatteisiin kaikilla urheilun tasoilla. Nämä periaatteet on vahvistettu lukuisissa päätöslauselmissa, kertomuksissa ja keskusteluissa, joista käy ilmi laaja yksimielisyys siitä, että on tärkeää suojella ja edistää urheilua ja turvata sen asema yhtenä yhteiskunta- ja kulttuurirakenteemme kulmakivistä.

Euroopan sitoutuminen urheilun eurooppalaisen mallin vahvistamiseen on selvää, mutta itse urheilumaailma on tärkeässä käännekohdassa. Kaupallistumisen, ulkomaisten ja valtiotason investointien ja omistusten, voitontavoitteluun perustuvien mallien, uusien sarjojen ja hallintoon liittyvien ongelmien lisääntyminen uhkaa urheilun integriteettiä ja kestävyyttä. Nämä haasteet eivät rajoitu pelkästään jalkapalloon. Ne koskevat monia urheilulajeja, ja niiden laajuus ja monitahoisuus vaikuttaa vain kasvavan, mikä koettelee urheilun eurooppalaisen mallin häiriönsietokykyä vielä aiempaakin enemmän.

Tässä tulevaisuuteen suuntautuvassa mietinnössä keskitytäänkin siihen, mitä näihin haasteisiin vastaamiseksi voidaan ja pitäisi tehdä. Esittelijä esittää konkreettisia ehdotuksia ja suosituksia siitä, miten EU:n politiikalla voidaan lieventää näitä haasteita ja edistää urheilun eurooppalaista mallia. Mietintö jäsentyy neljä erityistä aihealuetta kattavan mallin ympärille. Nämä neljä aihealuetta ovat sen rooli yhteiskunnassa ja osallisuuden edistämisessä, EU:n arvojen ja yhteisvastuun edistäminen, sidosryhmien osallistavaan hallintoon panostaminen ja se, miten EU:n politiikalla voidaan vahvistaa ja suojella urheilun eurooppalaista mallia.

Esittelijä on jyrkästi eri mieltä siitä, ettei EU:lla olisi toimivaltaa tai poliittista tahtoa eurooppalaisen urheilun tukemiseksi. Tässä mietinnössä päinvastoin korostetaan aiemmilla politiikkatoimilla luotua vankkaa pohjaa, EU:n toimielinten sitoutumisen kasvua ja yhteistyön lisääntymistä urheilualan sidosryhmien kanssa EU:n tasolla. Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikaiset urheiluhallintoa ja urheilijoiden oikeuksia koskevat tuomiot tarjoavat selkeän tilaisuuden EU:n toimien tehostamiseen. Niissä korostetaan tarvetta vahvistaa urheilun eurooppalaista mallia, puolustaa arvoihin perustuvaa urheilua ja varmistaa, että hallinto on EU:n lainsäädännön mukaista.

Kyseessä on ratkaiseva hetki laatia pitkän aikavälin strategia EU:n urheilupolitiikalle. Esittelijä kehottaa keskittymään uudelleen urheilun eurooppalaisen mallin keskeisten osa-alueiden parantamiseen ja edistämään tähän liittyviä konkreettisia toimia. Tämän työn tueksi tarvitaan yksityiskohtainen arviointi siitä, mitkä keskeiset osa-alueet ovat suurimpien paineiden kohteena ja siten turvattava, muun muassa asianmukaisin ja käytettävissä olevin oikeudellisin keinoin.

Hyvä esimerkki tästä on tarve säilyttää toimiva yhteistyö maajoukkuekilpailujen ja seurajoukkueiden kilpailujen välillä, sillä tällä tavoin tuetaan yhteisvastuumallia ja ruohonjuuritason kehitystä monissa urheilulajeissa EU:ssa.

Esittelijä korostaa, että urheilun erityisluonne on otettava paremmin huomioon EU:n lainsäädännössä ja päätöksenteossa. Tämä koskee erityisesti kilpailulainsäädäntöä, vapaata liikkuvuutta ja valtiontukia koskevia säännöksiä. Näin ollen mietinnössä kehotetaan komissiota antamaan selkeät käytännön suuntaviivat siitä, miten EU:n lainsäädäntöä sovelletaan urheilualaan, ottaen erityisesti huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen viimeaikaiset tuomiot. Mietinnössä todetaan, ettei urheilun eurooppalaista mallia voi soveltaa kaikkiin eri urheilulajeihin samalla tavalla, ja siinä kehotetaan seuraamaan uusia uhkia, jotta voidaan tunnistaa koko ekosysteemiin kohdistuvat riskit.

Taloudellisen yhteisvastuun vahvistaminen on olennaisen tärkeää urheilun eurooppalaisen mallin tulevaisuuden kannalta. Esittelijä kehottaa vahvistamaan ammattiurheilun ja ruohonjuuritason urheilun välisiä yhteyksiä tehostamalla yhteisvastuumekanismeja ja jakamalla tuloja oikeudenmukaisemmin. Vaikka monia myönteisiä esimerkkejä on jo olemassa, joissain urheilulajeissa ja kilpailuissa taloudellinen yhteisvastuu on riittämätöntä, minkä vuoksi ruohonjuuritason urheilun kehittäminen riippuu suurelta osin kansalaisista, kunnista tai EU:n rahoitusohjelmista. Esittelijä kehottaa siksi komissiota esittämään tutkimuksen, jossa kartoitetaan nykyiset taloudellisen yhteisvastuun mekanismit ja uudelleenjakojärjestelmät eri urheilulajeissa ja annetaan konkreettisia suosituksia siitä, miten yhteisvastuuta voitaisiin kehittää entisestään. Uudelleenjakoa tarvitaan erityisesti ammattiurheilun ja ruohonjuuritason urheilun välillä, jotta voidaan tukea naisten ja nuorten turnausten kaltaisia suosittuja tapahtumia, jotka ovat tärkeässä asemassa urheilun kehittämisessä pitkällä aikavälillä. On elintärkeää varmistaa lisävaroja urheilulle. Tulevissa ohjelmissa, kuten Erasmus+ -ohjelmassa, urheilun olisi saatava enemmän rahoitusta EU:n koko talousarviosta.

Esittelijä korostaa, että tarvitaan vankkoja rahoituksen kestävyyttä tukevia toimenpiteitä, jotta voidaan turvata urheiluseurojen terveys pitkällä aikavälillä ja niiden rooli yhteisöissä. Mietinnössä käsitellään myös ulkomaisten ja valtiotason investointien ja omistusten lisääntymistä sekä pelkkään voitontavoitteluun perustuvia viihteen malleja, jotka uhkaavat eurooppalaisen urheilun taloudellista integriteettiä ja kilpailun tasapainoa. Ilman tarvittavia suojatoimia on suuri vaara, että kilpailu vääristyy ja urheilun eurooppalaisen mallin perustana olevat yhteiskunnalliset arvot heikentyvät.

Vaikka urheilun eurooppalaisen mallin soveltaminen voi vaihdella urheilulajista riippuen, siihen sisältyvät keskeiset arvot ja hallintonormit ovat yleispäteviä. Näitä ovat ihmisoikeudet, tasa-arvo, monimuotoisuus, osallisuus ja Euroopan sosiaalisen mallin laajemmat periaatteet. Tätä varten mietinnössä kehotetaan kaikkia toimijoita lisäämään toimia turvallisen, osallistavan ja tasa-arvoisen urheilun varmistamiseksi ja kiinnittämään tässä yhteydessä erityistä huomiota sukupuolten tasa-arvon tukemiseen, kaikenlaisen väkivallan ja häirinnän

torjumiseen ja urheiluinfrastruktuurin saavutettavuuden parantamiseen.

Covid-19-pandemia paljasti urheiluekosysteemin haavoittuvuudet, erityisesti urheiluun liittyvän vapaaehtoistoiminnan jyrkän vähenemisen. Tunnustamalla vapaaehtoistoiminnasta saadut taidot ja pätevyydet osoitettaisiin arvostusta vapaaehtoisten ponnisteluja kohtaan, minkä lisäksi sillä kannustettaisiin lisäämään osallistumista ja vahvistettaisiin vapaaehtoisten määrää koko urheilualalla. Tämän vuoksi mietinnössä pyydetään komissiota laatimaan yhdessä jäsenvaltioiden kanssa suosituksia tällä alalla.

Vahva, osallistava ja edustuksellinen hallintotapa on olennaisen tärkeää sekä eurooppalaisen urheilun että urheilun eurooppalaisen mallin tulevaisuuden kannalta. Mietinnössä korostetaan tarvetta lisätä sidosryhmien edustusta hallinnossa ja painotetaan erityisesti sen varmistamista, että urheilijoilla ja kannattajilla on todellisia mahdollisuuksia tulla kuulluiksi päätöksentekoprosesseissa. Esittelijä kuitenkin korostaa, että sidosryhmäorganisaatioiden on sovelluttava tähän tarkoitukseen ja kyettävä uskottavasti hoitamaan tällaisia tehtäviä urheilulajinsa hallinnossa. Tämän vuoksi esittelijä korostaa, että edustavuutta koskevat vaatimukset ja tarkastukset ovat edellytys sidosryhmäorganisaatioiden osallistumiselle;

Raportissa ehdotetaan ammattilaisjalkapalloa käsittelevän EU:n alakohtaisen työmarkkinaosapuolten neuvottelukomitean menestyksen pohjalta, että perustetaan ammattiurheilua käsittelevä EU:n alakohtainen työmarkkinaosapuolten neuvottelukomitea. Tämä ehdotus perustuu esittelijän vahvaan näkemykseen siitä, että urheilijoiden perusoikeuksien, myös sosiaalisten oikeuksien, edistämiseksi olisi tehtävä enemmän.

Tämän mietinnön pääsanoma on, että urheilun riippumattomuus voidaan säilyttää vain hyvän hallintotavan avulla. Esittelijä kehottaa kansainvälisiä, eurooppalaisia ja kansallisia urheilujärjestöjä sekä sidosryhmiä edustavia järjestöjä hyväksymään korkeimmat hallintoa ja avoimuutta koskevat normit. Mietinnössä kehotetaan myös urheilun hallintoelimiä toteuttamaan tehokkaampia toimia tasa-arvon, monimuotoisuuden ja osallisuuden edistämiseksi urheiluhallinnossa ja keskittymään erityisesti siihen, että naiset ja vähemmistöt ovat jatkuvasti aliedustettuina johtotehtävissä.

Lopuksi voidaan todeta, ettei tässä mietinnössä pyritä muuttamaan sitä, mitä on jo todettu urheilun eurooppalaisesta mallista. Tässä mietinnössä vaaditaan toimia. Eri urheilulajien parissa on havaittavissa yhä enemmän uhkia niiden periaatteita ja arvoja kohtaan, minkä vuoksi on ratkaisevan tärkeää, että EU:n poliittiset päättäjät puolustavat tinkimättä urheilua. Meillä ei ole varaa omahyväisyyteen todellisten ja välittömien haasteiden edessä.

Eurooppa on nykyaikaisen urheilun synnyinpaikka, ja sen kulttuurissa ja historiassa reilulla pelillä ja kilpailuhengellä on merkittävä asema. Urheilun eurooppalainen malli kehittyy, mutta urheilupolitiikkaamme ohjaavat periaatteet pysyvät muuttumattomina. EU:n politiikalla on lisättävä urheilujärjestöjen ja sidosryhmien vaikutusmahdollisuuksia ja pidettävä ne vastuussa toiminnastaan. On erittäin tärkeää, että kehitämme mallia siten, että urheilun ainutlaatuisia erityispiirteitä kunnioitetaan ja vaalitaan.

LIITE: YHTEISÖT TAI HENKILÖT, JOILTA ESITTELIJÄ ON SAANUT TIETOJA

Esittelijä ilmoittaa työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti saaneensa tietoja seuraavilta yhteisöiltä tai henkilöiltä valmistellessaan mietintöluonnosta:

Yhteisö ja/tai henkilö
Polish Presidency of the Council of the European Union
Council of Europe
FIFPRO
European Club Association (ECA)
Union of the European Clubs (UEC)
FIFA
UEFA
European Leagues
Football Supporters European (FSE)
European Olympic Committee EU Office
EU Athletes
Special Olympics
Sports Rights Owners Coalition (SROC)
International Sport and Culture Association (ISCA)
Play the Game
The European Organisation for Grassroots Sport (ENGSO)
European University Sport Association (EUSA)
President of the European Athlete as Student network
Sport and Citizenship
Europe Active
Panathlon International EU Brussels
European Association of Sport Employers (EASE)
A 22 Sports Management
La Liga
Stephen Weatherill, Good Governance 4 Sport
Arnout Geeraert, Utrecht School of Governance
Federation of the European Sporting Goods Industry (FESI)
Association Representative Youth In Le Champ Du Sport Et De L'animation (ANESTAPS)
European Youth Alliance in Sport (EYAS)
The Association For International Sport for All (TAFISA)
European Network of Outdoor Sports (ENOS)

Esittelijä on yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.

Kun luettelossa mainitaan luonnollisen henkilön nimi ja/tai tehtävänimike, esittelijä vakuuttaa antaneensa kyseiselle henkilölle Euroopan parlamentin tietosuojaselosteen numero 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), jossa määritetään henkilötietojen käsittelyyn sovellettavat ehdot ja siihen liittyvät oikeudet.